

Krajina duše

Na stěnách kavárny máme stále fotky z her Divadla Kámen, přesto je v divadle možné vidět i obraz... Abstraktní malba s názvem Krajina duše od Jindřicha Lercha, který u nás měl před časem vystavená svá díla, nás zaujala natolik, že se stala zásadní součástí hry Přesně 42 zubů. Obraz je promítán na černou stěnu horizontu a herci s ním intenzivně komunikují: „tyhle propadla a hroty, vostrý vokraje a tupý rozjitřený plochy, a cesty z nekonečna skoro do nekonečna, jako proč tahle šílená různorodost tvarů, jako člověk ví, že to tak musí být...“ (hh)

Jindřich Lerch: Krajina duše

blízké okolí

Pokora

Pro nultý ročník festivalu m3, který proběhl v roce 2017, si pořadatel (umělecké studio BUBEC) vybral Karlín a proměnil ho na dobu asi 3 měsíců v galerii pod širým nebem. Kurátoři výstavy oslovili 15 umělců (od akademiků po streetartisty), kteří vytvořili díla přímo pro konkrétní místo, nešlo tedy o umístění již existujících děl do veřejného prostoru jako v případě festivalu Sculpture Line.

Opravdu velmi různorodá díla vyvolávala přirozeně různorodé reakce, často i v duchu „já tomu umění nerozumím“, a především: většina děl po ukončení festivalu zmizela :-).

Martin Skalický: Pokora
(pohled ze severu,
v pozadí Rezidence EXPO)

V rámci m3 vzniklo ovšem také dílo „Pokora“ Martina Skalického – černý objekt, který byl a stále je umístěn mezi vstupním atriem sídliště Invalidovna a Rezidenci EXPO. Na sídlišti Invalidovna tak stále i po skončení festivalu máme jakousi abstrahovanou (dalo by se říci z černých boxovacích krychlí a kvádrů složenou) postavu klečící (pokorně se sklánějící) před zcela mimořádnou budovou bývalého hotelového domu EXPO. Dál se můžeme setkávat s uměním ve veřejném prostoru, ať už mu rozumíme nebo ne... A protože umění není nikdy možné zcela rozumět, může nás těšit právě to setkávání... (hh)

Martin Skalický: Pokora
(pohled ze západu, v pozadí sídliště Invalidovna)

Starší občasníky DK nejen s tématem sídliště Invalidovna najdete na stránkách divadla www.divadlokamen.cz/obcasnik.

zprávy

Přesně 42 zubů

Od ledna hrajeme hru Přesně 42 zubů, která má podtitul *futuristická jízda na starým rezavým veřfuku* a jejíž vizuální stránka je vystavěna nad abstraktním obrazem Jindřicha Lercha „Krajina duše“. Diváci mohou spolu s šesti herci prožívat „podivné“ rituály jak kolem rozpořhobování 17.713 motorů, tak kolem „mytologické“ proměny v lišku či vlka. Nedílnou součástí hry je i vytí, jak si lze ověřit například v traileru ke hře na webu.

Přesně 42 zubů – hromadné vytí

Pražská města

Pokračovali jsme v dlouhodobém přednáškovém cyklu s historikem umění Jakubem Syneckým a poznávali architekturu, urbanismus a historii Královských Vinohrad a Žižkova. Na přednášky navázaly a během léta budou dále navazovat vycházky, například po Olšanských hřbitovech.

úvodník

Je konceptuální divadlo nesmysl?

Není. Naopak. Každé divadlo, stejně jako každý jiný druh umění, je do určité míry konceptuální. Ideje (vize, vnímání rytmu, jakékoli další počítky, ...) které si vytváříme, jsou vždy, i kdybychom nechtěli, zčásti založené na tom, co není fyzicky vytvořeno.

Záleží jen na přístupu k tomu, co se děje. Část je vždy fyzická, a jiná část je „jen“ konceptem.

Minimalismus

Jarní měsíce byly lehce ve znamení tří víkendových kurzů divadelního minimalismu, které jsme pořádali ve spolupráci s NIPOS-ARTAMA. Probrali jsme základní principy minimalismu a formalismu, přístup k jednání, prostoru, času, textu, a také minimalistickou improvizaci. Jako bonus nejen pro účastníky kurzů proběhlo představení Asi ani zahrada s minimalistickou hudbou Matěje Kratochvíla či improvizované představení Eéliška kolem s druhou polovinou obstaranou některými z účastníků kurzů.

3 x 2

V květnu a červnu se budou hrát 2 představení hry OK plus F s nazelenalými kompozitními bytostmi, 2 představení hry Přesně 42 zubů s proměnotvorným liščím a vlčím vytím (první představení bude mimo jiné spojeno se salónní debatou s historičkou umění Lucií Váchovou o tvorbě Jindřicha Lercha) a proběhnou 2 vycházky za uměleckými díly na sídlištích Invalidovna a Dáblice. Těšíme se na to a na vás.

Dvě podzimní premiéry

Intenzivně zkusíme, protože na podzim chystáme dvě premiéry. Podrobnější údaje budeme umisťovat na webové stránky i další sítě. Názvy budou pravděpodobně „Vražda u katedrály“ a „Óda na PET“. (hh)

Otázka tedy nezní, zda divadlo může být konceptuální, ale spíše do jaké míry konkrétní divadlo takové je.

A tedy: bývá divadlo hodně konceptuální? Myslím, že ano, a skvělým příkladem, jak na to lze jít, jsou už Aischylovy tragédie, v nichž se to, co bychom dnes možná nazvali příběhem, odehrává z nějakých 80 procent nefyzicky, neboť se o tom „jen“ vypráví. Je samozřejmě otázka, jak do všeho zasahují například emoce vyprávějcích herců, ale to teď nevyřešíme... (Petr O)

otázka

Otázka pro režiséra:

Petře O, scénář k další hře Divadla Kámen, která se nyní zkouší, vznikl na motivy knihy Jáchyma Topola CITLIVÝ ČLOVĚK. Jak k tomu došlo, co tě na knize oslovilo a jaký bude název nové hry?

Tu knihu mi půjčila Zdeňka (aj, ještě jsem ji nevrátil!). Z více důvodů se mi nelíbila, špatně se mi četla, bojoval jsem s ní, ale potom mě něco v ní přesvědčilo: je v ní až tajemně uložené nějaké nepochopitelné hledání smyslu, hledání úplně mimo tradiční hodnoty (pravda, odvaha, ...) i mino tradiční estetiku

dvě otázky

Divadlo Kámen má od roku 2019 novou posilu v oblasti propagace a marketingu – Blanku Křemenovou.

Blanko, dá se nějak jednoduše říct, zda a v čem se Divadlo Kámen liší od ostatních divadel?

Nedá. Tedy dá, ale ne jednoduše. Použiju podobenství. Knihkupectví dneska nabízejí všelijaký doprovodný sortiment. Nelze jim to mít za zlé, musejí se uživit. Hrající hrnky, světélkující klíčenky, diáře s nevkusným vyobrazením Muchova Čtvera ročních období. I knihy vypadají jinak, v lepším případě jenom zvnějšku. Literatura tu zemřela na úbytě a nahradily ji paperbacky zářivých barev a banálního obsahu. Člověku se ani nechce těmi stohy laciného papíru probírat. Zeptáte-li se personálu na Annu Kareninu Lva Nikolajeviče Tolstého, není si jist, kdo je autor a co je kniha. A pak jsou tu zapadlá knihkupectví s nepodbízivým návěštím, kde z regálů voní kožené vazby knih se zlatými ořízkami a kde se knihkupec s těžkým srdcem loučí s každým prodaným svazkem. Jsou to místa, která pulzují láskou ke knihám a především díky ní přežívají. Místa, kde se knihy neprodávají na váhu, kde největší tržní hodnotu představuje sdílení radosti ze společného zanícení. Takových míst je málo, a právě díky tomu si budují atmosféru a výjimečnost uměleckých salónů, které nabízejí kvalitu a jedinečnost, aniž by byly

(krásno, proporce, ...). Je to zamotané, těžké, takové blátivé, žabincovité, posázavské, je to hrozivě upřímné, a když na to přistoupím, zahájí to se mnou nepřehlednou a závratnou objevnou jízdu, místy i zábavnou, místy odpornou, místy slastnou...

Tak mě ta jízda a to tajemné hledání nějak dovedly k jakémusi scénáři, který se, jak je u nás obvyklé, váže ke knize jen velmi volně.

Název je dosud nejistý, ve hře je „Óda na PET“ nebo „Óda na železnou tyč“; nějaká óda to tedy asi bude.

Máte-li otázku na režiséra nebo jiného člověka v DK, pošlete ji prosím na adresu info@divadlokaamen.cz. (hh)

poplatné vkusu doby. Takovým, ale divadelním, salónem je Divadlo Kámen.

Blanko, komu bys doporučila nejnovější hru Přesně 42 zubů?

Komukoliv, kdo alespoň třikrát v životě použil slovo divadlo. Takové doporučení se ovšem nemine účinkem u diváků, kteří divadlo nenavštěvují s očekáváním „laskavého humoru“, vypjatých dramatických scén a kaširovaných kulis. Přesně 42 zubů je sice v kontextu repertoáru Divadla Kámen inscenací divácky méně náročnou, přesto vyžaduje diváka bystrého, přítomného a zvidavého, který ocení i formální strukturu hry a napětí mezi diváckým očekáváním a nejistotou divadelní reality, která ho vytrhne z pohodlí diváckého bezpečí za „mantinelem forby“. Ať se P42Z navenek jeví jakkoliv, jedná se o chytře strukturovanou komedii s absurdním nádechem a ironickou reminiscencí na běh okolního světa.

(ptala se Helena H)

Přesně 42 zubů – skupina tvůrců včetně Blanky K

rozhovory

Dvě otázky pro lišky a vlky jednající ve hře Přesně 42 zubů:

1/ Je pro tebe ta hra víc o nedokonalé proměně nebo o automobilovém průmyslu? Nebo o něčem úplně jiném?

2/ Je něco, čím se tato hra podstatně liší od předchozích her Divadla Kámen?

Lucie Z

1/ O jiskře.

2/ Podstatně se neliší.

Zdeňka B

1/ Pro mě je to spíš o nějakém vyznání – možná lásky, možná důvěry, možná ještě něčeho úplně jiného – ke druhému jedinci, zvířeti, bytosti, Bohu. Takový ten dialog, který nejsme schopni moc definovat a nějak jednoduše sdělit, proto se oblékáme do exkluzivních sexy šatiček a sexy košil a kožených rukavic a povídáme si o abstraktních obrazech a autácích, jezdíme po šilenejch vejletech do šilenejch míst, ale přitom chceme tomu druhému sdělit něco mnohem zásadnějšího. Nebo s ním něco zásadního prožít?! Jo a pak taky ta vašeň. Ta k těm zásadním sdělením a prožitkům prostě patří. To vášnivě vytí. Bez toho bychom nesdělili už vůbec nic...

2/ Každá další hra je posunutá zase o kus dál. Nejen formálně – třeba tu máme interaktivní prohlídku, prvky grotesky atd. Ale hlavně prohlubujeme „chápání“ minimalismu. Postupně zjišťujeme, že minimalismus v divadle není o tom se nehýbat, ale více o tom svobodně a do hloubky opravdu NĚCO prožívat a vytvářet si vlastní vize a významy. Ve 42 zubech máme v tomto směru zase o něco větší prostor. A já si ho velmi užívám!

Noemi P

1/ Myslím, že pro mě je hodně o (ne)dokonalé proměně nebo spíš o proměňování jako takovém, a to zdaleka nejen v divadelním smyslu. Dnes je, myslím, potřeba snažit se dívat na svět trochu jinak a možná ne-lidsky, protože jako lidstvo jsme na planetě napáchali hodně špatných věcí a pro mě osobně tak znamená stávání se liškou třeba i možnost přestat alespoň na chvíli být člověkem a napojit se na úplně jinou úroveň

vnímání – víc tajemnou, víc afektivní a možná i citlivější. To vlastně souvisí i s průmyslem, který často považujeme za něco umělého, co máme plně pod kontrolou. Technologické struktury jsou ale dnes tak komplexní, že nás v mnohém přesahují a nemůžeme jim často už ani rozumět – a proto je namísto zkusit si připustit, že stroje mají nějakou formu duše nebo že v nich dokonce proudí magická síla, kterou jako lidi možná ignorujeme, ale kterou třeba máme šanci na chvíli pocítit, když se začneme stávat liškou nebo vlkem...

2/ Zuby jsou moje kamenná premiéra a nemám alternativu, takže jsem je vlastně nikdy neviděla... Ale myslím, že jde o hru, která je víc narativní než některé starší věci. Má celkem jasný příběh, který ale odhaluje zajímavě – a hlavně je samozřejmě pořad i o mnohém dalším, než jen o něm, což je dobře.

Vladimír B

1/ Pro mě je to hra o tom, co je vlkodlačího v člověku. Co je ve mně ten tvor, který vylézá z útrobu podvědomí a proměňuje mě? Animalita? Zbytky živočišných genů? Pýcha? Ambice? Možná to vše dohromady. Jaké zrůdy a monstra se schovávají v člověku?

2/ Tato hra se podstatně liší tím, že má přestávku v podobě exkurze.

Miroslav P

1/ Především je to výprava do hlubin abstraktního obrazu, který je zároveň dost konkrétní na to, aby v něm byla celá lidská duše. Také je to hra o tvrdé práci, motorech, o zvířátkách a samozřejmě o lásce.

2/ Předpokládám, že je to první hra DK, ve které se božsky vyje a ve které si konečně může kdokoli udělat selfie u robota.

Vít M

1/ Automobilový průmysl je pro mě citlivé téma, takže ho vnímám ve hře výrazně. Ale z hlediska hereckého je to o vztahu dvou osob, proměněných i neproměněných, prostě romantika.

2/ Má výraznější příběh, vysvětlujeme tam, o co nám jde, jsou tam některá divácky atraktivní místa, např. vytí. Takže celkově je hra taková odlehčená, neextrémistická, prostě dobře sledovatelná pro diváka.

(ptala se Helena H)